

שלום רב,

להלן מקבץ הודעות ועדכונים מטעם פורום ה-15 בנושא סביבה, אקלים וקיימות:

עדכונים

פורום ה-15 פרסם מאגר מדריכים וכלים זמינים ליישום תכנית ברית ערים לאיכות חיים וסביבה. מטרת המאגר היא לסייע לעיריות החברות בתכנית "ברית ערים לאיכות חיים וסביבה" של פורום ה-15 במימוש יעדי התכנית והוא מהווה חלק חשוב מליווי העיריות החברות בתכנית. המאגר יתעדכן מעת לעת ותוכלו למצוא בו כלים ומדריכים פרקטיים לקידום ויישום הקיימות בעיר. לכניסה למאגר [לחצו כאן](#).

בחודש הבא יקיים **פורום ה-15** מפגש נוסף בסדרת מפגשי העיון בנושא **היערכות עירונית למשבר האקלים** (המפגש השלישי בנושא זה, המהווה גם מפגש שישי בסדרת מפגשי "חוסן עירוני בשגרה ובחירום" של פורום ה-15). המפגש יעסוק בנושא **החום בעיר**, ויספק דוגמאות לכלים מעשיים **למיפוי החום בעיר**, לקירור העיר ולהתמודדות עם אירועי חום קיצוניים. הזמנת "שמרו את היום" עם פרטים נוספים תשלח בימים הקרובים.

המשרד להגנת הסביבה פרסם קול קורא 13546-21 לתמיכה בהקמת, שדרוג והפעלה של מתקני טיפול בחומר אורגני מפסולת עירונית. הקול הקורא פתוח גם לרשויות מקומיות. התאריך האחרון להגשת מועמדות: 30.6.2024.

רשות החשמל פרסמה קול קורא למיפוי פוטנציאל ייצור אנרגיה מתחדשת. הקול הקורא מיועד ליזמים, רשויות מקומיות ובעלי עניין נוספים. התאריך האחרון להגשת המיפוי: 13.7.21.

משרד האנרגיה פתח קבוצת פייסבוק ייעודית שתלווה את פעילות "פורום רשויות לאנרגיה". הקבוצה מיועדת לעובדי ונציגי רשויות מקומיות בלבד, ונועדה לשמש כמקום מפגש וירטואלי להתייעצות ולמידת עמיתים בנושא אנרגיה מקיימת ברשות המקומית. לכניסה לקבוצה [לחצו כאן](#).

עדכוני בנייה ירוקה

המפגש הבא של **הפורום העירוני לתכנון ובנייה בני קיימה של פורום ה-15** יתקיים ב-28.7.21 בין השעות 09:00-12:30 המפגש יעסוק **בהיבטי איכות בבנייה ירוקה בערי פורום ה-15 - היערכות לקראת התקנות הארציות לבנייה ירוקה**. נכון לעכשיו, המפגש מתוכנן להתקיים באופן פיסי, בבית השלטון המקומי בתל-אביב, רחוב הארבעה 19, קומה 10, אולם יתכן שיעבור לפורמט מקוון, בהתאם להנחיות משרד הבריאות. עדכון יועבר לנרשמים מראש בימים שלפני המפגש. יש לאשר הגעה מראש אצל גב' ליאנה זקן-יונג בדוא"ל liana@forum15.org.il.

המגזין "שקוף" פרסם סדרת כתבות לקראת הכניסה לתוקף של תקנות הבנייה הירוקה במרץ 2022. לקריאת הכתבה השנייה, שציננה גם את מדיניות ערי פורום ה-15, [לחצו כאן](#).

עיריית מעלה אדומים הודיעה על אימוץ מדיניות בנייה ירוקה בעיר, על בסיס מדיניות פורום ה-15. ההחלטה תיושם כבר בשכונה חדשה הצפויה לקום בקרוב, שתכלול 800 יח"ד. לקריאת הידיעה [לחצו כאן](#).

יוזמות עירוניות

עיריית אשדוד אישרה במועצת העיר חוק עזר עירוני להוצאת הכלים החד פעמיים מחופי הים בעיר. כבר בערב ההחלטה, העירייה השיקה קמפיין הסברה לתושבים תחת הכותרת "החוף שלי רב פעמי". לקריאת הידיעה [לחצו כאן](#).

עיריית הרצליה יצאה בקמפיין הסברה לתושבים בנושא מעבר לחיתולים רב פעמיים. בשלב ראשון, היחידה הסביבתית בעירייה קיימה הדרכה בנושא חיתולי בד רב פעמיים וחילקה ערכות התנסות למשתתפים. לקריאת הידיעה [לחצו כאן](#).

באגף שפ"ע **בעיריית רמת גן** מפעילים **נוהל להקלה בעומס חום עבור עובדי הניקיון בעיר** – החל מחלוקת מים קרים, דרך קיצור שעות העבודה, ועד לביטול יום העבודה בכלל במקרים של עומס חום קיצוני. להודעה שפורסמה בעמוד הפייסבוק של ראש העירייה **לחצו כאן**.
בנוסף, כחלק מהיערכות העיר לצמצום זיהום אוויר ומטרדי רעש וריחות, העירייה החליטה **לאסור על השימוש בגנרטורים באתרי בניה** ברחבי העיר. לסיכום הפגישה בנושא ולקריאת נוסח ההחלטה **לחצו כאן**.

עיריית באר שבע תקים רובע חדשות, כחלק מהתכנית האסטרטגית של העיר לשנת 2030. אחד העקרונות שבבסיס הרובע הוא ריכוז מוסדות, חברות טכנולוגיות וחברות סטארט-אפ בסמיכות גיאוגרפית, כדי לאפשר מפגש ויצירה פורצת דרך. כחלק מהקמת הרובע העיר מובילה פרויקטים בתחומי מעבר לאנרגיות מתחדשות, קירור העיר ועוד. לכתבה ב"הארץ" **לחצו כאן**.

עיריית כפר סבא מקיימת שיתוף פעולה עם הטכניון ואוניברסיטת בן גוריון כדי לאתר את **הנקודות החמות בעיר** ולייצר מרחב נעים יותר עבור התושבים. שיתוף פעולה זה הוא חלק מבניית תכנית היערכות העירונית לשינוי אקלים. לקריאה בהרחבה **לחצו כאן**.
בנוסף, העירייה פרסמה **קול קורא להקמת מרכז הדגמה לבנייה ירוקה ופתרונות סביבתיים ביתיים**, כחלק מהשקת מעבדה אורבנית במרכז קיפוד. לעיון בפרטי הקול הקורא **לחצו כאן**.

עיריית רעננה פתחה בפילוט בנושא **"טבעירוני - פילוט גינון בר קיימא"**. המטרה היא קידום מעבר לגינון בר קיימא בגינות ציבוריות עבור האדם, בעלי החיים והסביבה. לקריאת הידיעה **לחצו כאן**.

עיריית נתניה תצא החודש בשני **מכרזים להקמת פאנלים סולאריים** על מאות נכסי העירייה ולהחלפת כל תאורת הרחובות בעיר לתאורת לד. בנוסף, בעזרת תמיכה של משרד הכלכלה, העירייה תחליף את תאורת הפנים באולמות הספורט והמזגנים בעשרות מוסדות עירוניים במטרה להתייעל אנרגטית.

בנוסף, כדי **להעלות מודעות לשמירה על הניקיון בחופי הים**, קבוצת מתנדבי "נתנים" בעיר מפיקה בימים אלה תערוכת צילום תחת הכותרת "ים ללא פלסטיק", בעזרת האגף לאיכות סביבה בעירייה והמשרד להגנת הסביבה. התערוכה תוצג בחודשים הקרובים בגלריה על המצוק החופי בנתניה. עוד ברוח זו, העירייה השיקה החודש קמפיין לשמירה על ניקיון המרחב הציבורי וחופי הים.

אנו מזמינים אתכם להעביר לנו חומרים ולשתף אותנו בפרויקטים מעניינים הנעשים בעירכם, לצורך הצגתם במידעון זה. את החומרים יש להעביר למייל – **orin@forum15.org**

יזמות עירונית מהעולם

עיריית ברלין תחייב התקנת מערכת סולארית בכל בנייה חדשה בעיר החל משנת 2023. המערכת תחויב לכסות לפחות שליש משטח הגג בכל בניין חדש. לתקנה זו נלווית תכנית מענקים והלוואות בפריסה נוחה של בנק ההשקעות Investitionsbank. לקריאת הידיעה **לחצו כאן**.

100% מהחשמל שצרכת עיירת החוף Onslow באוסטרליה, בה מתגוררים 800 תושבים, מיוצר על-ידי אנרגיה סולארית. מערכת ייצור האנרגיה בעיירה מורכבת משדה סולארי קרקעי בהספק של 600 ק"ו, מערכות PV על גגות בהספק של 700 ק"ו ומערכת סוללות משלימה. לקריאת הכתבה **לחצו כאן**.

עיריית ניו יורק יוצאת בפרויקט ענק להגברת החוסן האקלימי בעיר ולהגנה על האי מנהטן מפני עליית מפלס פני הים. כחלק מהפרויקט, פארק ה-East River הסמוך לנהר יוגבה וכן תוקם מערכת התראה עבור אזורים בסכנת סופות חוף ושיטפונות, בהם מתגוררים כיום כ-110,000 תושבים. לקריאת הכתבה **לחצו כאן**.

מבנה "The Seventy-Six" בניו יורק צפוי להיות הפרויקט הראשון בעולם המאופס מבחינת אנרגיה, מים ופסולת. הפרויקט תוכנן במסגרת תכנית להתחדשות עירונית בשכונת Albany's historic South End ויכלול יחידות דיור. לקריאת הכתבה **לחצו כאן**.

עיריית מיאמי תבנה **חומת חוף** שתשתרע לאורך 6 ק"מ באזורים שונים כדי להתמודד עם עליית פני הים. לקריאת הכתבה [לחצו כאן](#).

רחוב הקניות המפורסם **בעיר לונדון** – רחוב אוקספורד, יעבור שינוי השנה ויהפוך **לשורת פיאצות להולכי רגל**, במטרה לצמצם את זיהום האוויר, להקל על עומס הולכי הרגל והתנועה ברחוב ולשפר את המרחב הציבורי. לקריאת הכתבה בעיתון ה"גארדיאן" [לחצו כאן](#).

ארגון "Citizen Zoo" הפועל **בבריטניה** ישחרר **בונים בחלקים נבחרים בעיר לונדון**, במטרה להשיב את השטחים הטבעיים בעיר, לחזק את המגוון הביולוגי שהולך ונעלם ולצמצם הצפות באזורים הסמוכים למורד הנהר. לקריאה הכתבה ב"הארץ" [לחצו כאן](#).

צי האוטובוסים הדו-קומתי המונע על ידי מימ הראשון באנגליה נכנס החודש לפעילות **בעיר לונדון**. חברת התחבורה הציבורית העירונית Transport for London (TfL) היא בעלים של למעלה מ-500 אוטובוסים חשמליים ושואפת להיות מאופסת פליטות עד לשנת 2030. לקריאה בהרחבה [לחצו כאן](#).

בעיר **ברצלונה** השיקו **אפליקציה המאפשרת להולכי רגל לבחור את מסלול ההליכה המוצל ביותר**. האפליקציה מציעה מסלולים לפי 3 מצבים: ההגעה הכי מהירה ליעד ללא התחשבות בכיסוי הצל בדרך, הגעה מהירה ליעד במסלול המוצל ביותר והגעה ליעד ללא התחשבות בזמן אך עם כיסוי צל מלא. לקריאה בהרחבה [לחצו כאן](#).

אירועים

ארגוני הסביבה **מרחב, חיים וסביבה, מיזם שינוי כיון ומרכז השל ובי"ס פורטר**, בשיתוף עם פורום ה-15, מקיימים סדרה של מפגשים בנושא **'רשויות מקומיות וערים בהתמודדות עם המשבר הבא'**. במהלך החודשים יולי ואוגוסט יתקיימו 4 מפגשים בנושאים: תפעול ומערכות חירום, שטחים פתוחים כתשתית עירונית ממתנת שינויי אקלים, הפוטנציאל הסולארי הרשויות המקומיות ועיר חכמה ומקיימת. לפרטים נוספים והרשמה [לחצו כאן](#). לצפייה במפגשים הראשונים לחצו - [למפגש הראשון ולמפגש השני](#).

משרד אנרגיה בשיתוף מנהל התכנון, המרכז לשלטון מקומי ופורום ה-15 מקיים מפגש בנושא "מסמך האנרגיה". המסמך יספק הנחיות לתכנון אנרגיה בתכניות חדשות בשטחים מבונים. מטרת המפגש היא להציג את טיוטת המסמך, לשמוע הצעות לשיפור ולהעלות חסמים אשר יש להתייחס אליהם. המפגש יתקיים ב-14.7.21 בין השעות 10:00-13:00, ברחוב הארבעה 19 בתל אביב (קומה 9), בית המרכז לשלטון מקומי. ההשתתפות בהרשמה מראש בלבד. ניתן להירשם [בקישור זה](#).

עמותת 'מוסללה' מקיימת **כנס "חלוצי הגגות"**, במסגרת אירועי "גג-עדן" ב-23-26.8.21. הכנס יתקיים ב-24.8.21 – שמרו את היום! הזמנה ופרטים נוספים יישלחו בהמשך.

כתבות וחומרים מעניינים – מישראל

המשרד להגנת הסביבה פרסם דו"ח המחשב את **העלויות החיצוניות של פליטות המזהמים לאוויר**. על פי הדו"ח, המחיר הכספי של כלל הפליטות לאוויר בישראל עומד על 31 מיליארד ₪ בשנה. מתוך סכום זה, העלות החיצונית המוערכת של פליטות גזי החממה, המשפיעות באופן דרמטי על משבר האקלים, היא 11.3 מיליארד ₪ בשנה. לעיון בדו"ח המלא [לחצו כאן](#).

על פי דו"ח **מבקר המדינה** שפורסם החודש, **ישראל אינה ערוכה למזג אוויר קיצוני** ואין מענה מספק לסכנת הצפות בערים. לקריאת הכתבה ב-yenet [לחצו כאן](#). לקריאת הדו"ח המלא [לחצו כאן](#).

משרד האוצר הודיע החודש שיקדם **מנגנון למיסוי פחמן**, במטרה לעמוד בסטנדרטים הבינלאומיים, ובהתאם לחוק האקלים אותו התחייבה הממשלה לקדם (כחלק מההסכמים הקואליציוניים) ולתוכנית כלכלה דלת פחמן 2050. לקריאת הכתבה בגלובס [לחצו כאן](#).

החל הביצוע של הפיילוט שהשיקו לפני **משרד הבינוי והשיכון ומשרד האנרגיה להתקנת ארובות סולאריות במבני דיור ציבורי**. במסגרת הפיילוט, הוזמנו יזמים להציע ולהתקין שיטות ומערכות לחיסכון והתייעלות באנרגיה בדיור הציבורי. לקריאה בהרחבה [לחצו כאן](#).

לראשונה, צוות משותף של **משרד התחבורה והמשרד להגנת הסביבה** ילווה את תהליכי קבלת ההחלטות במשרד התחבורה, תוך התחשבות **בשיקולים סביבתיים ואקלימיים**. לקריאת הכתבה ב"הארץ" [לחצו כאן](#).

משרד האנרגיה פרסם טופס להצגת דירוג אנרגטי ליחידות דיור שאותו ידרש למלא קבלן או מוכר המעוניין להציג דירוג אנרגטי בתהליך מכירת הדירה. נכון להיום, מילוי טופס נעשה באופן וולונטרי ובהתבסס על ת"י 5282. לקריאה בהרחבה [לחצו כאן](#).

שרת האנרגיה החדשה מתכננת לקדם מערכות סולאריות על גגות כל מבני הציבור והבניינים החדשים. זאת במטרה לעמוד ביעד של 30% אנרגיות מתחדשות לשנת 2030. לקריאת הכתבה בגלובס [לחצו כאן](#).

הודות להפסקת השימוש בפחם **ישראל עמדה ביעדי פריז**. חשוב לציין שהיעדים אינם שאפתניים בדומה למדינות אחרות במערב, בנוסף מבחינה אבסולוטית כמות הפליטות נשארה ללא שינוי. לקריאת הכתבה [לחצו כאן](#).

צ'ול, The Natural Step, 2B friendly ומרכז השל לקיימות יפעילו את הפרויקט "השפעה מקומית" במטרה לחזק את יכולתן של רשויות יהודיות וערביות בפריפריה להיערך ולהתמודד עם משבר האקלים. כחלק מהפרויקט הארגונים יעניקו הכשרה וכלים מעשיים לעובדי הרשות. לקריאת הכתבה בגלובס [לחצו כאן](#).

במשרד האוצר מוציאים מהמגירה את התכנית להטיל **אגרת גודש** על כלי רכב פרטיים שנכנסים ממרכזים מטרופוליטניים בשעות שיא העומס, למשל הטלת אגרה על רכבים הנכנסים לתל אביב בשעות 7-10 בבוקר ו-4-6 אחר הצהריים. לקריאה הכתבות בגלובס על משרד האוצר [לחצו כאן](#) ומשרד התחבורה [לחצו כאן](#).

הפודקאסט "**הייטק בפקקים**" הקדיש את אחד מפרקי ההסכת לנושא **תחבורה בערי העתיד** - כיצד יראו הערים בעידן של הרכב האוטונומי? האם הם יסייעו להפחתת העומס בכבישים?. להאזנה להסכת [לחצו כאן](#).

כניסתם של כלי הרכב האוטונומיים, עלייה באחוזי מקומות העבודה העובדים מרחוק ומגמות בין דוריות נוספות גורמות למתכננים **לחשוב מחדש על שימושיים אפשריים בחניונים** הנמצאים בליבם של מרכזי ערים ובקרוב יישארו ריקים. לקריאת הכתבה [לחצו כאן](#).

על אף שהתחזיות צופות שכמות הפסולת המיוצרת בישראל תזנק בשיעור של 25% בתוך עשור, **למשרד להגנת הסביבה** אין תכנית אסטרטגית סדורה להפחתת הכמויות הנשלחות להטמנה, להגברת המיחזור וצמצום הצריכה. כל זאת בזמן שאתרי ההטמנה בישראל צפויים להיסגר כולם בתור כשנתיים עד שלוש. לקריאת הכתבה בדה מרקר [לחצו כאן](#).

בג"ץ דחה את עתירת יצרניות המשקאות ו-11 רשתות שיווק נגד החלת חוק הפיקדון על בקבוקים גדולים, וכך, **הרחבת חוק הפיקדון תיכנס לתוקפה כמתוכנן ב-1 בדצמבר 2021**. לקריאת הכתבה ב-ynet [לחצו כאן](#).

משרדי האנרגיה, התחבורה, הגנת הסביבה הכלכלה ומנהל התכנון פרסמו טיוטת מסמך בנושא "כלכלה משגשגת בסביבה מקיימת". הפרק הראשון בתהליך המוצג עוסק במבנים וערים. לקריאת הטיוטה [לחצו כאן](#).

המלצת צפייה: **מרכז השל לקיימות השיק את סדרת הרשת "סוף העולם"**, המציגה את האתגרים שמציב לנו משבר האקלים וכיצד אנחנו יכולים להפוך את המשבר הגדול להזדמנות גדולה אף יותר. לצפייה בפרקי הסדרה [לחצו כאן](#).

המלצת קריאה: ב-2020 פורסם מאמר בנושא **עוני אנרגטי קיצוני** בפריפריות העירוניות של רומניה וישראל. **עוני אנרגטי** נובע בין השאר מחוסר גישה למקורות אנרגיה באופן רציף ואמין ומחוסר אמצעים לחימום וקירור מקום המגורים. המאמר עוסק במדיניות הדרושה לטיפול בבעיה, בתכנון ובתשתיות. לקריאה [לחצו כאן](#).

כתבות וחומרים מעניינים – מהעולם

הפודקאסט **"Local Energy Rules"** מעלה אחת לשבועיים פרק בנושא **אנרגיה מקיימת** הכולל שיחה עם בעלי תפקידים שונים ברשויות מקומיות בארצות הברית. כל פרק סוקר את הנעשה בערים וכיצד הצליחו לאמץ מדיניות אנרגטית שאפתנית. ניתן להאזין לפודקאסט באמצעות אפליקציות ההסכתים השונות: [Stitcher](#), [Apple Podcasts](#), [Spotify](#).

באוסטרליה, בתים עם גג סולארי שילמו 30% פחות בחשבון החשמל בהשוואה לבתים ללא גג סולארי (גם אם השתמשו ביותר חשמל), זאת על פי נתוני דו"ח שפרסמה בחודש שעבר הנציבות האוסטרלית לצרכנות ותחרות. לקריאת כתבה בנושא [לחצו כאן](#).

בשבוע הראשון של יולי **גל חום כבד מאוד** פקד את **קנדה ומערב ארצות הברית**. **ארגון המטאורולוגיה הלאומי בארה"ב פרסם אזהרת עומס חום חמורה** ובקנדה נשבר שיא הטמפרטורה הגבוהה ביותר מאז שהחלו למדוד: 45.5 מעלות. **לפי ההערכות, גל החום הנוכחי גבה את חייהם של מאות תושבים**. במדינות שונות בארצות הברית נפתחו חדרי קירור המיועדים בעיקר לקשישים, אוכלוסיות פגיעות ואזרחים שאין להם אמצעי קירור בבית.

ערב הסעודית הודיעה על כוונתה לשתול **10 מיליארד עצים ברחבי המדינה בעשור הקרוב**. מטרת התכנית היא העלאת מודעות בנושאי סביבה ואקלים, חיבור קהילות התושבים לטבע ויצירה של מקומות עבודה חדשים באזורים הכפריים. לקריאת הכתבה [לחצו כאן](#).

חברת החשמל **בוויילס** שבבריטניה פרסמה **תכנית לאיפוס פליטות עד שנת 2028**, בהתאם ליעדי "הסכם פריז", השואפים להגביל את עליית הטמפרטורה ב-1.5 מעלות צלזיוס. לקריאת הכתבה [לחצו כאן](#).

מדענים רבים הוכיחו את **התועלות הרבות של עצים לבריאות האדם**, לקירור העיר ולהתמודדות עם משבר האקלים. עם זאת, מחקרים רבים מראים שערים ועיירות בארה"ב כורתים 36 מיליון עצים בכל שנה. התופעה מוכרת גם בישראל. לקריאת הכתבה בהארץ [לחצו כאן](#).

על פי התחזיות, עד שנת 2050 כ-90% מהערים הגדולות בעולם יסבלו מעליית מפלס פנים הים, לכן אדריכלים רבים החלו לחפש פתרונות מגורים אחרים ויצירתיים – למשל, **להפוך את השטח הימי לסביבת חיים פוטנציאלית עבור האדם**. לקריאת הכתבה ב-yonet [לחצו כאן](#).

בברכה,
אורי נחמני ומאיה קרבטרי